

ZAN Sosyal Siyasal İktisadi Araştırmalar Vakfı

2019-2022 Yılları Stratejik Planı

DİYARBAKIR- EYLÜL 2019

Bu belge Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteğiyle hazırlanmıştır. İçeriğın sorumluluğu tamamiyla Zan Sosyal Siyasal İktisadi Araştırmalar Vakfı'na aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	3
1. STRATEJİK PLANLAMA SÜRECİ.....	4
A. Gerekçe.....	4
B. Yöntem.....	5
2. DURUM ANALİZİ.....	6
A. Kurumsal Tarihçe.....	6
B. Örgüt Yapısı.....	9
B.1. Mevcut Durum.....	10
C. SWOT (GZFT) Analizi.....	10
C.1. Kurum İçi Analiz.....	11
C.2. Dış Çevre Analizi.....	11
D. Paydaş Analizi.....	12
3. GELECEĞE BAKIŞ.....	13
A. Misyon.....	13
B. Vizyon.....	13
C. Temel Değerler.....	14
D. Stratejik Amaçlar, Hedefler, Faaliyetler ve Performans Ölçütleri....	14
6. SONUÇ.....	19

SUNUŞ

ZAN Vakfı olarak kısa ve orta vadeli planlama yapmak, bu kapsamda öncelikli çalışma alanlarını belirlemek, bu plan ve program çerçevesinde zamanı, mekânı ve koşulları analiz ederek bir strateji plan belgesi hazırlama kararı aldık. Zira Vakfımızın kurulduğu Ekim 2014 tarihinden bu yana, böylesi bir belge hazırlamak için kurum içi ve dışı koşullar yeterince uygun olmadı. Son olarak Haziran 2019 itibarıyla Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı'ndan aldığımız örgütlenme desteği kapsamında ve sağlanan uzman desteğiyle Vakfımızın Stratejik Planını hazırlanma süreci başlatılmış oldu. Bu vesileyle desteklerinden dolayı AB Sivil Düşün Programı'na ve çalışanlarına teşekkür ederiz.

Strateji belgesi ile vakfın amacını, misyon ve vizyonunu vurgulamanın yanı sıra, kurumsal yapısının profesyonelleştirilmesi, güçlü ve geliştirilebilir yönlerinin tespit edilmesi, fırsatların ve muhtemel tehditlerin analiz edilmesi ve önümüzdeki 3 yıl içinde yapacağımız faaliyetlerin tanımlanması ve planlanması amaçlanmaktadır. Dolayısıyla, strateji belgesi, vakfın kapasitesini ve potansiyelini daha iyi görmesini, kısa ve orta vadede yapacağı faaliyetleri planlaması açısından önemli bir imkân sunacaktır.

1. STRATEJİK PLANLAMA SÜRECİ

A. Gerekçe

Bu stratejik plan, ZAN Sosyal Siyasal İktisadi Araştırmalar Vakfı (ZAN Vakfı) için fırsat ve tehditlerin ele alınarak değerlendirilmesi; güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulması; misyon, vizyon ve temel değerlerin belirlenerek bu doğrultuda hedeflerin oluşturulmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Stratejik plan kapsamında: 2019-2022 yıllarında ZAN Vakfı'nın misyon, vizyon ve temel değerlerinin belirlenmesi; faaliyetlerinin incelenmesi; kurumsal GZFT (SWOT) analizinin yapılarak programları ilgilendiren stratejik hedefler ile performans göstergelerinin belirlenmesi; hedeflerin hayata geçirilmesini sağlayacak faaliyet/eylem planları ile programların performanslarının izlenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

B. Yöntem

ZAN Vakfı 2019-2022 Yılları Stratejik Planı, aşağıda özetlenen süreç ve yöntem çerçevesinde oluşturulmuştur:

1. Hayata Gülümse Derneği'nin yürütücü olduğu 'Daha Şeffaf Daha Güçlü STK' projesi kapsamında 22-23 Temmuz 2019'da bir yönetim kurulu üyemiz ve bir gönüllümüz Stratejik Plan Hazırlama Eğitimi almıştır. Daha sonra, AB Sivil Düşün Programı'ndan "Zan Vakfı Sürekliliğin Sağlanması ve Kapasite Geliştirme/Güçlendirme Çalışması" başlığı ile alınan örgütlenme desteği kapsamında, AB Sivil Düşün Programı'nın uzman desteği ile stratejik plan oluşturulmasına dair vakıf merkezimizde 24-25 Ağustos 2019 tarihleri arasında 2 günlük bir toplantı yapılmıştır. Çalışmaya hem yönetim kurulu üyelerimiz hem de halen vakfın en faal programı olan Eğitim Destek Programı'nın yürütücüleri katılım sağlanmıştır. Bu toplantıda stratejik plan oluşturulması ve içeriğine dair (Mevcut durum ve GZFT analizi yapılması gibi) birçok konu tartışılmıştır. Stratejik plan oluşturmaya yönelik bu çalışma, hem teorik hem de uygulamalı bir şekilde gerçekleştirilmiştir.
2. Toplantı sonrasında vakıf yönetim kurulu ve Eğitim Destek Programı Yürütme Kurulu üyeleri bir araya gelerek değerlendirme yapmış ve akabinde destek veren uzman ile Skype üzerinden bir toplantı daha gerçekleştirilmiştir.
3. Stratejik plan salt vakıf yönetim kurulu tarafından değil, Eğitim Destek Programı'nın yürütücüleri, programda yer alan öğrenciler, vakıf gönüllüleri ve mütevelli heyetinin bazı üyelerinin toplantılara katılımı ile oluşturulmuştur. Bu toplantılarda misyon, vizyon ve temel değerlerin yeniden belirlenmesi; stratejik amaçların netleştirilmesi, bu kararlar doğrultusunda hangi faaliyetlerin yürütüleceği, bunlardan kimlerin sorumlu olacağı, performans ölçütlerinin neler olacağı gibi konular görüşülmüş ve tartışılmıştır.
4. Tartışma ve fikir alışverişlerinin belli bir seviye gelmesinden sonra yapılan toplantı ve görüşmelerden alınan notlar üzerinden stratejik planın oluşturulması/yazılması aşamasına geçilmiştir. Yönetim Kurulu tarafından oluşturulan stratejik plan taslağı Eğitim Destek Programı Yürütme Kurulu, programda yer alan öğrenciler, vakıf gönüllüleri ve mütevelli heyeti üyelerinin bazıları ile paylaşılarak değerlendirmeye sunulmuştur. Alınan geri bildirimler ışığında geliştirilen stratejik plan, Yönetim Kurulu'nun 25 Eylül 2019 tarihinde yapılan toplantısında, bu belgede sunulan haliyle kabul edilmiştir.

2. DURUM ANALİZİ

A. Kurumsal Tarihçe

Zan Sosyal Siyasal İktisadi Araştırmalar Vakfı, Ekim 2014 tarihinde bir grup akademisyen, araştırmacı ve iş insanı tarafından kuruldu. Fikri ve pratik temelleri 2009 yılında yayın hayatına başlayan Toplum ve Kuram dergisinin çıkışına kadar uzanmakta olup, dergi çevresinde yürütülen çalışmaların birikimi üzerine yükseldi. Dergi'nin yanı sıra, zaman içerisinde seminer, panel, eğitim çalışmaları, konferanslar düzenleyen grup; faaliyetlerini geliştirmek, çeşitlendirmek ve kurumsal bir çatı altında toplamak gayesiyle genişleyerek Zan Vakfı'nı kurdu.

2014 yılında Diyarbakır merkezli kurulan Zan Vakfı, Toplum ve Kuram dergisinin yarattığı bilgi üretimi ve eğitim geleneğini sivil toplum alanının sosyal politikalar-projeler oluşturma ve uygulama dinamiğiyle birleştirerek toplumsal yaşama ve değişime etki etmek amacı taşımaktadır. Nitelikli bilginin üretimi, dolaşıma sokulması ve yaygınlaşmasının yanında, her kademede eğitim faaliyetinin organize edilmesini amaçları arasında sıralayan Zan Vakfı, gençlerin ve çocukların eğitime ve sosyo-kültürel gelişimine özel bir önem vermektedir.

Zan Vakfı, kuruluşu itibariyle araştırma, proje geliştirme ve bilgi üretme amacıyla kurulmuş olup bu bilgi üretimi içerisinde özellikle insan hakları ihlalleri, göç ve mülteciliğe sebep olan çatışma halleri gibi konularda çalışmalar yapmayı hedeflemiştir. Yine kuruluş tüzüğünde görüleceği üzere kent hakkı ve mekan çalışmalarına özel bir vurgu yapılmıştır. Bu doğrultuda, vakfın kuruluşuyla birlikte söz konusu alanlarda çalışmalar yapılmaya başlanmıştır.

İlk olarak, Diyarbakır'ın önemli sorunlarından olan kentsel dönüşüm ve bu dönüşüm ile Sur içinden çıkarılarak kent dışına yerleştirilenler konusunda Nisan-Mayıs 2015 ve Temmuz-Ağustos 2015 tarihleri arasında sahası gerçekleştirilen bir çalışma yapılmıştır. Kent hakkını temel alan bu çalışma Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve Sur Belediyesi ile işbirliği içinde yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne raporlar sunulmuştur.

2015 sonrasında Diyarbakır'ın Sur ilçesinde yaşanan çatışmalı sürecin kentsel dönüşüme benzer bir şekilde şehrin sakinlerinin kent hakkını, tarihsel süreçte oluşmuş farklı kentsel ekonomileri ve kent yaşamını nasıl tahrip ettiği ve ne tür insan hakları ihlallerine yol açtığına dair karşılaştırmalı bir çalışma yapılmış ve vakfın internet sitesi üzerinden kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Hem kentsel dönüşüm hem de yaşanan çatışmalı sürece dair seminerler yapılmış, farklı sivil toplum örgütlerinin düzenlediği atölye, seminer ve çalıştaylara katılmış ve bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Yine kent hakkı ve mekan, hafıza ve mekan, hafıza ve yüzleşme gibi konularda Hrant Dink Vakfı, Beraberce Derneği, Karakutu Derneği gibi farklı sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte seminer, söyleşi ve deneyim paylaşım atölyeleri düzenlenmiştir. Ayrıca hem vakfın süreli yayını olan Toplum ve Kuram Dergisi'nde hem de internet sitesinde, kent hakkı, çevre hakkı, hayvan hakları, ekoloji vb. konularda birçok makale, analiz raporu ve inceleme yazısı yayınlanmış ve söz konusu meseleler üzerine nitelikli bilgi üretimine ve bunların dolaşıma girmesine katkı sunulmaya çalışılmıştır.

2015-2016 yıllarında, IŞİD saldırılarından dolayı Irak'tan Türkiye'ye göç eden Şengalli Ezidiler'in yaşadıkları sorunlar ve maruz kaldıkları hak ihlalleri bizzat kendileriyle yapılan görüşmelere dayalı saha çalışması ile araştırma konusu yapılmıştır. Sığınmacı ve mülteci hakları ve bu hakların korunup geliştirilmesi bağlamında yapılan kapsamlı çalışmanın sonuçları kitap, konferans ve fotoğraf sergisi gibi araçlarla kamuoyuna duyurulmuş ve yaygınlaştırılmıştır. Bu bağlamda 2017 yılında "Ezidilerin 73. Fermanı: Şengal Soykırımı" ve "Kanatların Gölgesinde: Şengal Dile Gelirse" adlı iki kitap yayınlanmıştır. Diyarbakır ve İstanbul'da "Kendi Topraklarında Yabancı: Şengalli Ezidiler" adlı fotoğraf sergisi düzenlenmiş, yine Diyarbakır ve İstanbul'da Ezidiler'in mülteci ve sığınmacı olarak hakları ve içinde bulundukları durumlara dair konferans, seminer ve söyleşiler gerçekleştirilmiştir.

Son birkaç yıldır Türkiye'de devam eden siyasal istikrarsızlık ve buna bağlı olarak sivil toplum çalışmalarının daralması, Zan Vakfı'nın faaliyetlerini ağırlıklı olarak eğitim hakkı, çocuk ve gençlik hakları kapsamındaki faaliyetlere kaydırmasına sebep olmuştur. Bu kararda Diyarbakır ve civar illerde yaşanan çatışma koşullarının en çok çocuklar ve gençler üzerinde olumsuz etkide bulunması ve eğitim hakkının ciddi oranda sekteye uğramasının payı vardır. Tespit edilen bu sorunların çözümüne katkı sunmak amacıyla; toplumsal ve sosyal olarak zor koşullar altında eğitim-öğretim gören, anayasal bir hak olmasına rağmen türlü eşitsizliklere maruz kalan çocuklara ve gençlere yönelik bir Eğitim Destek Programı başlatılmıştır.

Söz konusu program, biri ihtiyaç diğeri hak temelli iki ayak üzerinde yükselmiştir: Bir yandan ihtiyaç temelli bir yaklaşımla okul çağındaki (ilköğretim, lise, üniversite) öğrencilerin mevcut durumunu iyileştirici ayni ve nakdi yardımda bulunulmakta, gönüllü öğretmenler tarafından derslerine ve sınavlarına yardımcı olacak

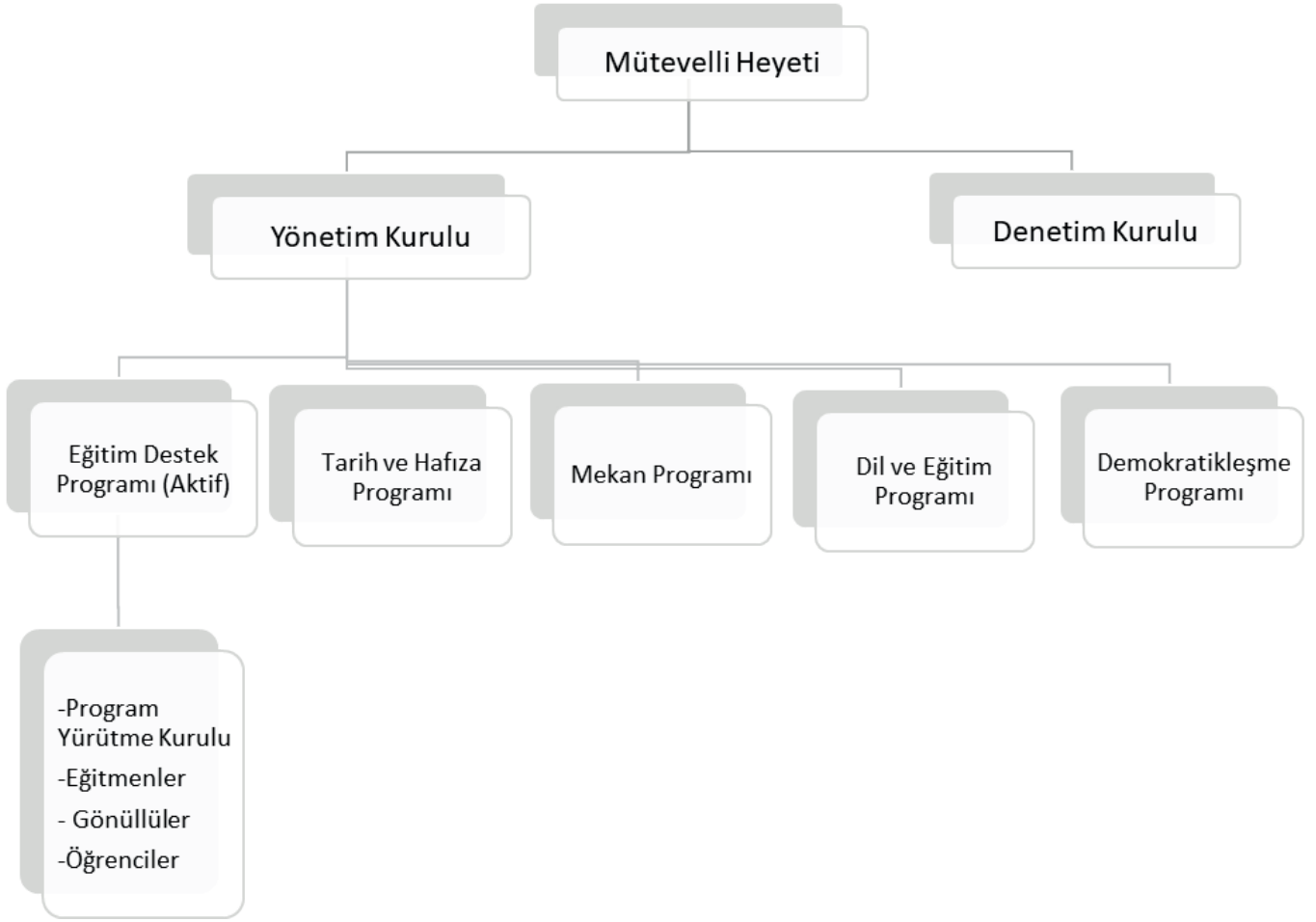

etütler yapılmakta ve ailelerine yönelik rehberlik desteği verilmektedir. Diğer yandan hak temelli bir yaklaşımla iyi ve kaliteli bir eğitimin imkanları yaratılmaya çalışılmaktadır.

Bu bağlamda gönüllü sosyolog ve psikologlar, belli dönemlerde çocuklara danışmanlık yapmakta, kendilerini tanıma ve haklarını anlama-öğrenme atölyeleri gerçekleştirmektedir. Yine kaliteli bir eğitim alma, ona ulaşmanın bir parçası olarak okul dışı yaşamlarına yönelik drama, psiko-sosyal destek atölyeleri, tarihi yerlere geziler, resim atölyeleri gibi etkinlikler düzenlenmektedir. Bu anlamda bir yandan çocukların ve gençlerin iyi bir eğitime ulaşma haklarının gerçekleşmesi için belli olanaklar sağlanmaya çalışılırken diğer yandan bu gelişmeler değerlendirilmekte ve çocukların yaşam standartlarında ne tür etkiler yarattığı izlenmektedir.

2017 yılında başlatılan Zan Vakfı Eğitim Destek Programı kapsamında destek sunulan katılımcı bilgileri şöyledir: 2017-2018 eğitim-öğretim döneminde 1 ilkokul, 9 ortaokul, 35 lise, 16 lise mezunu ve 15 üniversite öğrencisi olmak üzere toplam 76 kişi; 2018-2019 eğitim -öğretim döneminde 4 ilkokul, 11 ortaokul, 25 lise, 16 lise mezunu ve 30 üniversite öğrencisi olmak üzere toplam 86 kişi.

B. Örgüt Yapısı

B.1. Mevcut Durum

Zan Vakfı mütevelli heyeti 13, yönetim kurulu ise 5 kişiden oluşmaktadır. Ayrıca Vakıf bünyesinde çıkarılan Toplum ve Kuram Dergisinin 8 kişilik bir yayın kurulu vardır.

Yönetim Kurulu kendi içinde, Kaynak Geliştirme, Program Koordinasyonu, Web Sitesi ve Sosyal Medya İçeriği ve Yönetim gibi belli sorumluluk alanlarına göre görev dağılımı yapmış ve her bir yönetim kurulunun en az bir sorumluluk alanı bulunmaktadır.

Eğitim Destek Programı 7 kişiden oluşan Yürütme Kurulu tarafından idare edilip bu kişilerin 3'ü Zan Vakfı Yönetim Kurulu üyesidir. Bugün itibarıyla Eğitim Destek Programı bünyesinde 10 Eğitimci, 4 gönüllü ve 25'i lise, 15'i ilköğretim ve ortaokul öğrencisi olmak üzere 40 öğrenci yer almaktadır.

Vakfın aktiflik durumuna göre artan ya da azalan sayıda bir gönüllüler topluluğu olmakla birlikte, kayıtlı gönüllü politikası henüz oluşturulmamıştır. Ancak bu stratejik planda görüleceği üzere, gönüllülere ilişkin eğitim çalışmaları yapmak ve belli bir gönüllü politikası oluşturmak önemli faaliyetlerden biri olacaktır. Böylece gönüllülüğe dair temel ilkeler belirlenerek kayıtlı gönüllü sistemi oluşturulması hedeflenmektedir.

C. SWOT (GZFT) Analizi

Zan Vakfı'nın güçlü ve zayıf yönleri ile sahip olduğu fırsatların ve tehditlerin tespit edilmesi amacıyla SWOT analizi gerçekleştirilmiştir. SWOT analizi, öncelikle AB Sivil Düşün Programı uzman havuzundan bir uzman ile vakıf merkezimizde 24-25 Ağustos 2019 tarihleri arasında stratejik plan oluşturmaya yönelik yapılan 2 günlük çalışmada ele alınmış daha sonra kurumun kendi içinde yürüttüğü toplantılarda tartışılmış ve tasnif edilerek ortaya konmuştur. Bu bağlamda kurum içi analiz olarak kurumun güçlü ve zayıf (geliştirmeye açık) yönleri, dış çevre analizi olarak fırsatlar ve tehditler belirlenmeye çalışılmıştır.

C.1. Kurum İçi Analiz

Güçlü Yönlerimiz

- Toplum ve Kuram Dergisi ile Eğitim Destek Programı'nın sürekliliğini sağlama
- Çocuklar ve gençlerle çalışabilme
- Aidiyet oluşturma becerisi
- Vakıf merkezinin yeterli fiziki imkânlarla sahip olması ve kolay erişilebilir noktada yer alması
- Yönetim kurulu üyelerinin ve Eğitim Destek Programı yürütücülerinin genç, dinamik, üretken ve istekli olması

Gelişmeye Açık Yönlerimiz

- İdari işleyişin ve iç kontrollerin iyileştirilmesi
- Yurtiçi ve yurtdışı destekçilerle kurumsal iletişimi iyileştirmek ve geliştirmek
- Etkinlik organizasyonu kapasitesini arttırmak
- Proje çağrılarına başvurma kapasitesini arttırmak
- Ürün geliştirme ve satış kapasitesini arttırmak
- Diyarbakır'da yerleşik kamu kurumları ve sivil toplum örgütleri ile etkin iletişim ve işbirliğine gitmek
- Orta ve uzun vadede vakıf bünyesindeki diğer programları aktif hale getirmek
- Gönüllü eğitimi ve çocuklarla çalışma kapasitesini arttırmak
- Eğitim Destek Programı mezunlarıyla daha sıkı ilişkiler kurmak
- Eğitim Destek Programı'nın içeriğini geliştirmek

C.2. Dış Çevre Analizi

Fırsatlar

- Uluslararası alanda çocuk ve gençlerin haklarına yönelik duyarlılığın, program ve projelerin artış göstermesi
- Çocuk ve gençlerin sorunları ve gelişimiyle ilgilenen ve işbirliği yapabileceğimiz STK'ların artması

Tehditler

- 2015'ten bu yana yaşanan ekonomik ve siyasi sıkıntılar
- Suriye ve Irak'ta yaşanan çatışmaların yansımaları

D. Paydaş Analizi

Zan Vakfı'nın Paydaşları							
Paydaşların Önceliklendirilmesi			İç Paydaşlar	Paydaş Biçimi			
Önem Derecesi	Etki Derecesi	Önceliği		Temel Ortaklar	Stratejik Ortaklar	Temel Yararlanıcı	Kurum Çalışanları
Yüksek	Güçlü	Birlikte çalış	Öğrenciler			X	
Yüksek	Güçlü	Birlikte çalış	Eğitim Destek Programı Yürütme Kurulu				X
Yüksek	Güçlü	Birlikte çalış	Yönetim Kurulu				X
Yüksek	Güçlü	Birlikte çalış	Mütevelli Heyeti				X
			Dış Paydaşlar				
Yüksek	Güçlü	Birlikte çalış	Vakıflar Genel Müdürlüğü	X			
Yüksek	Güçlü	Birlikte çalış	Yerel Yönetimler/Belediyeler		X		
Yüksek	Güçlü	Birlikte çalış	Sivil Toplum Örgütleri		X		
Yüksek	Orta	Çıkarlarını gözet, çalışmalara dahil et	Eğitim Destek Programı Mezunları		X		
Yüksek	Zayıf	Çıkarlarını gözet, çalışmalara dahil et	Öğrenci Aileleri			X	
Yüksek	Güçlü	Çıkarlarını gözet, çalışmalara dahil et	Bağışçılar		X		
Yüksek	Zayıf	Çıkarlarını gözet, çalışmalara dahil et	Kamuoyu/Bölge Halkı			X	
Orta	Güçlü	Bilgilendir	Yazılı ve Görsel Basın		X		

3. GELECEĞE BAKIŞ

A. Misyon

Hak ve ihtiyaç temelli bir yaklaşımla, toplumsal ve sosyal olarak zor koşullar altında okul hayatına devam eden ve/veya edemeyen çocuk ve gençlerin nitelikli eğitim-öğretimin içerik ve süreçlerine sahip olmalarına yönelik çalışmalar yaparak; sahip oldukları hakların farkında olan, etik değerleri önemseyen, yaratıcı ve eleştirel düşünebilen, ekoloji ve çevre bilinci gelişmiş, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı birer birey olmaları yönünde katkı sunmaktır. Bu temel misyonla birlikte Zan Vakfı; toplumdaki dezavantajlı gruplar hakkında ve bu gruplarla işbirliği içinde nitelikli bilginin üretilmesi, dolaşıma sokulması ve yaygınlaşmasının yanı sıra; bugünün sorunlarını sosyal, siyasal, iktisadi ve kültürel açılardan tahlil etmeye, tarihi ve hafızayı açığa çıkarıp sorgulamaya, tespit ettiği sorun alanlarında gücü oranında projeler üretip müdahale etmeyi de amaçları arasında görür.

B. Vizyon

Bulunduğu bölge itibariyle başta çocuk ve gençlik hakları olmak üzere dezavantajlı gruplar konusunda öncü bir sivil toplum örgütü haline gelmektir. Vizyonumuzun temel unsurları şunlardır:

- Sadece nitelikli bir eğitim-öğretimin içerik ve süreçlerine ulaşmaya destekle sınırlı kalmayıp sosyo-kültürel alandaki faaliyetleri arttırmak.
- Yenilikçi ve yaratıcı yaklaşımlarla eğitim programını geliştirmek ve teknolojik becerileri eğitim programına entegre etmek.
- Katılımcı, barışçıl ve aynı zamanda öğrendiklerini öğretebilen bir topluluk oluşturarak iyi bir geleceğin şekillenmesine katkıda bulunmak.
- Toplumun dezavantajlı gruplarının hak mücadelesinde nitelikli bilgi oluşturma çalışmalarına katkı sunmak.

C. Temel Değerler

- Çocuk ve genç odaklı olmak
- Başta çocuk ve gençlik hakları olmak üzere insan hakları, azınlık hakları, mülteci hakları, çevre ve hayvan haklarını savunmak
- Toplumsal cinsiyet eşitsizliklerine duyarlı olmak
- Her türlü ayrımcılığa karşı olmak
- Yerel, ulusal ve küresel sorunlara karşı duyarlı olmak ve çözüm geliştirmek
- Kamusal ve sosyal sorumluluk sahibi olmak
- Başta teknoloji olmak üzere sosyo-kültürel alandaki yenilikleri takip edip sürekli bir gelişim içerisinde olmak
- Özgürlükçü ve katılımcı bir yönetim anlayışını benimsemek
- Kurumsal kültürü geliştirip sürdürülebilir kılmak
- Eğitim Destek Programı mezunlarıyla ilişkileri daha güçlü ve sürekli kılmak

D. Stratejik Amaçlar, Hedefler, Faaliyetler ve Performans Ölçütleri

Satratejik Amaç 1: Finansal sürdürülebilirliği sağlamak

Her ne kadar zihni temelleri daha önceye dayansa da Zan vakfı 5 yıllık bir kurumdur ve kuruluşunu izleyen dönemde (2015 yılı yaz aylarında) başta vakıf merkezinin bulunduğu Diyarbakır olmak üzere birçok il ve ilçede sokağa çıkma yasakları ilan edilmiş ve kent merkezlerinde çatışmalar yaşanmıştır. 2016 yılında ilan edilen OHAL ile birlikte devam eden çatışmalı ortam başta bölgede yaşayan insanlar olmak üzere, Sivil Toplum Örgütleri ve diğer kesimler üzerinde son derece olumsuz sonuçlar doğurdu ve bu durumun hala devam ettiği söylenebilir. Sivil toplum örgütleri, ya KHK'lar ile kapatılmış ya da siyasi ve ekonomik nedenlerle fiili olarak çalışamaz hale gelmiştir. Faaliyet yürütmenin önündeki diğer bir engel de söz konusu siyasi ve ekonomik nedenlerle birçok insanın sivil toplum kuruluşlarıyla var olan profesyonel ya da gönüllü ilişkisini sonlandırmasıdır. Bu konjonktürde, vakfımız, bölgede varlığını zor da olsa devam ettiren/ettirmeye çalışan az sayıdaki sivil toplum örgütünden biridir. Dolayısıyla halihazırda Eğitim Destek Programı'nın faaliyetlerini gerçekleştirdiği ve kurumsal varlığımızın temeli olan vakıf mekanın ekonomik olarak sürdürülebilirliğini sağlamak vakfın var olması ve çalışmalarına devam etmesi bakımından hayati önemdedir. Bu da kaçınılmaz bir şekilde finansal sürdürülebilirliği öncelikli stratejik amacımız haline getirmiştir.

Stratejik Hedef 1.1. Finansal sürdürülebilirliğe ilişkin mekanizmaları güçlendirmek

Faaliyet	Sorumlu ve İlgili Kişiler
1.1.1. Ocak 2020 tarihine dek en az 20 sürekli bağışçı kaydı yapmak	Yönetim Kurulu
1.1.2. Eğitim Destek Programına burs verecek 5 mezuna erişmek	Eğitim Destek Programı
1.1.3. Bir yıl içinde her biri min. 20 bin euroluk en az 3 proje başvurusunda bulunmak	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı
1.1.4. Hibe çağrılarına başvurular yoluyla ilk yıl 40 bin Euro fon geliri yaratmak	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı
1.1.5. Genel kaynak yaratmaya yönelik en az 2 etkinlik ve 2 ürün satış organizasyonu düzenleyerek bin Euro kaynak yaratmak	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı

Performans Ölçütleri

- Bağışçı kaydı yapılan yurtiçi ve yurtdışı destekçi sayısı
- Burs veren Eğitim Destek Programı mezunu sayısı
- Eğitim Destek Programı mezunlarıyla geliştirilen ilişkilerin yoğunluğu
- Başvurulan ulusal ve uluslararası proje çağrı sayısı
- Kabul alan proje sayısı ve ekonomik karşılığı
- Proje geliştirme gönüllü çalışma grubu oluşturmak ve proje yazma eğitimi almak
- Zan Vakfı olarak veya farklı kurumlarla işbirliği içinde yapılan etkinlik ve organizasyon sayısı

Stratejik Hedef 1.2. Finansal sürdürülebilirliğe ilişkin kurumsal kapasiteyi arttırmak

Faaliyet	Sorumlu ve İlgili Kişiler
1.2.1. Kaynak yaratma danışmanlığı almak ya da bu konuda en az 3 aylık bir süre için bir kişi istihdam etmek	Yönetim Kurulu
1.2.2. Burs, mekan paylaşımı, ortak proje başvurusu / etkinlikler vb. konularda en az 5 kurum ile işbirliği geliştirmek	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı
1.2.3. Proje yazımı ve çağrılarının takibi konusunda uzman eğitimi almak	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı
1.2.4. En az bir profesyonel çalışan istihdam etmek	Yönetim Kurulu
1.2.5. Kurumsal iletişim ve kaynak yaratmak için web sitesi ve sosyal medyayı etkin kullanmak	Yönetim Kurulu

Performans Ölçütleri

- Kaynak yaratmaya ilişkin farklı konularda alınan danışmanlık sayısı
- Kaynak yaratma konusunda istihdam edilen kişi sayısı ve süresi
- Kamu kurumları ve sivil toplum örgütleriyle gerçekleştirilen ilgili toplantı sayısı
- İşbirliği geliştirilen kurum sayısı
- İlgili konularda alınan uzman eğitimi sayısı ve süresi
- İstihdam edilen profesyonel çalışan sayısı ve süresi
- Haftalık ve aylık sosyal medya paylaşımları ve web sitesi içerik yükleme sayısı

Stratejik Amaç 2: Kurumsal yapıyı güçlendirmek

Daha önce de belirtildiği üzere bu belge (2019-2022 Yılları Stratejik Planı) Zan Vakfı'nın kaleme alınmış ilk stratejik planı olma özelliğini taşımaktadır. Vakfın kuruluşundan bu yana, her ne kadar belli değerler, ilkeler ve politikalar üzerinden hareket edilmiş ve bu çerçevede faaliyetler gerçekleştirilmişse de bunların yazıya dökülmemiş ve kontrol-denetim mekanizmasının tam olarak oturtulmamış olması, son beş yılda yaşanan siyasal ve ekonomik kriz döneminde gittikçe artan bir kurumsal zayıflığa yol açmıştır.

Yönetim Kurulu, her dönem, kendisini belli programlar üzerinden örgütlemiş (bkz. Örgütsel Yapı) ve kurul üyeleri arasında programlara paralel bir şekilde sorumluluk alanları verilmiştir. Ancak tüm bunların stratejik bir plan çerçevesinde ele alınmamış ve resmileştirilmemiş olmasından kaynaklı takibi ve verimliliğinin ölçülmesinde sorunlar yaşanmıştır. Dolayısıyla temel stratejik amaçlarımızdan biri olan kurumsal yapının güçlendirilmesinin ilk adımı olan bu stratejik planın hazırlanması aynı zamanda onu etkili bir şekilde hayata geçirecek yönetim kurulunun da yeniden inşasını içermektedir.

Stratejik Hedef 2.1. Kurumsal yapıyı güçlendirecek ve daha etkin kılacak mekanizmaları oluşturmak

Faaliyet	Sorumlu ve İlgili Kişiler
2.1.1. Temel Değer ve ilkeler ile birlikte misyon ve vizyonun da yer aldığı stratejik plan belgesini oluşturmak	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı, Öğrenciler ve Gönüllüler
2.1.2. Temel politikaların (ilkeler, gönüllü politikası, çocuk güvenliği kuralları vb.) belgelerini oluşturmak	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı, Gönüllüler
2.1.3. Yönetim Kurulu üyelerinin, çalışanların ve Eğitim Destek Programı eğitmenlerinin işbölümleri ile görev ve sorumluluklarını bir belge haline getirmek	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı, Gönüllüler

Performans Ölçütleri

- 2019-2022 Yılları Stratejik Planı belgesinin oluşturularak Yönetim Kurulu'nda kabul edilmesi
- Temel politikalara ilişkin oluşturulacak belgelerin hazırlanmasında ilgili kurumlardan alınan eğitim sayısı
- Belge oluşturmaya yönelik alınacak eğitimlere katılan Yönetim Kurulu üye ve Eğitim Destek Programı eğitmen sayısı
- Başta Yönetim Kurulu olmak üzere Vakıf bünyesinde faaliyet gösteren kişilerin yer aldığı işbölümü ile görev ve sorumluluğunu gösterir belgenin oluşturulması

Stratejik Amaç 3: Eğitim Destek Programı'nı iyileştirmek ve geliştirmek

Eğitim Destek Programı ile birlikte toplumsal ve sosyal olarak zor koşullar altında eğitim, öğrenim gören, türlü eşitsizliklere maruz kalan çocuk ve gençler için tüm gelişim süreçlerini daha rahat sürdürebilmelerine katkı sağlanmak amaçlanmaktadır. Okul çağındaki (ortaokul, lise, üniversite) öğrencilerin mevcut durumlarını iyileştirici ayni ve nakdi yardımda bulunulmakta, danışmanlık ve eğitim desteği verilmektedir. Bunun yanı sıra çocuk ve gençlerin kişisel gelişimlerini destekleyecek, karar verme becerilerini, hayata bakış açılarını olumlu yönde etkileyecek, ayrıca toplumsal hayata katılımlarını arttırmak için görüşlerini, düşüncelerini aktarabilecekleri araçlar ve ortamlar yaratılmasına katkıda bulunulmaktadır. Drama, psiko-sosyal destek, yaz kampı ve kendini tanıma atölyesi gibi etkinlikler düzenlenmektedir. Çocukların ve gençlerin yoksulluğun getirdiği risklerin farkında olmasını sağlayarak ve bu alanda bilinçlendirilerek kendilerini bir alanda ifade etmeleri ve kendilerini var kılmaları sağlanmaktadır. Programın iyileştirilmesi ve güçlendirilmesiyle daha çok çocuk ve aileye ulaşılacağı gibi verilen desteğin niteliği artırılmış ve içeriği zenginleştirilmiş olacaktır.

Stratejik Hedef 3.1. Eğitim Destek Programı'nın içeriğini ve kapasitesini geliştirmek ve güçlendirmek

Faaliyet	Sorumlu ve İlgili Kişiler
3.1.1. Çocuk güvenliği ve katılımı ile ilgili 2 eğitim/çalıştay yapmak	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı, Öğrenciler
3.1.2. Yetişkin ve çocuklara yönelik 2 ayrı toplumsal cinsiyet atölyesi yapmak	Eğitim Destek Programı, Öğrenciler
3.1.2. Eğitim süpervizyonu sistemi kurmak (gönüllüleri eğitmek, izlemek, değerlendirmek)	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı
3.1.3. Programın düzenli katılımcısı çocukların %80'inin akademik başarısının artmasını sağlamak	Eğitim Destek Programı, Gönüllüler
3.1.4. 100 çocuğun etütlere katılmasını ve sınavlara hazırlanmasını amaçlamak	Eğitim Destek Programı, Gönüllüler
3.1.5. Programda en az 1 psikolog veya sosyal çalışmacının yer almasını sağlamak	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı
3.1.6. Ailelere ilişkin rehberlik sistemi kurmak (ailelerin %50'si ile düzenli görüşmeler) ve görüşme yapacaklara bunun eğitimini vermek	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı, Gönüllüler, Öğrenci Aileleri

Performans Ölçütleri

- Çocuk güvenliği ve katılımı ile ilgili yapılan eğitim/çalıştay sayısı
- Program gönüllülerine dair yapılan eğitim çalışması sayısı ve hazırlanan izleme-değerlendirme raporları
- Program gönüllüleri ile yapılan toplantı sayısı
- Akademik başarısı arttırılan öğrenci sayısı
- Akademik başarının hangi oranda arttığı
- Program kapsamında yapılan etüt ve deneme sınavlarına katılan öğrenci sayısı
- Programda yer alan psikolog ve sosyal çalışmacı sayısı
- Kurulan rehberlik sistemi kapsamında görüşülen aile sayısı
- Eğitimci ve gönüllülere rehberlik konusunda verilen eğitim sayısı
- Aileler ile yapılan görüşmelere dair hazırlanan raporlar

Stratejik Hedef 3.2. Eğitim Destek Programı'nın genel çerçevesini ve içeriğini belirleyen ve açıklayan belgeler oluşturmak

Faaliyet	Sorumlu ve İlgili Kişiler
3.2.1. Eğitim Destek Programı rehberi (kriterlerimiz, çalışma şeklimiz, bilgi gizliliği vb) oluşturmak	Eğitim Destek Programı, Öğrenciler
3.2.2. Program eğitmenlerinin verebildiği eğitimlerin listesini ve rehberlerini oluşturmak	Eğitim Destek Programı, Gönüllüler
3.2.3. Her yıl güncellenmek üzere Eğitim Destek Programı kapsamında yapılan etkinlik ve aktivitelere dair almanak oluşturmak	Eğitim Destek Programı

Performans Ölçütleri

- Eğitim Destek Programı'nı tüm yönleriyle belirleyen ve açıklayan bir rehberin hazırlanması
- Programda yer alan eğitmen ve gönüllülerin branşlarını ve yıl içinde gerçekleştirecekleri eğitimlerin içeriğine dair bir rehber oluşturmak
- Görsel ve istatistik bilgilerin yer aldığı bir Program almanağı oluşturmak
- Oluşturulacak belgelerin vakıf Web sitesi ve sosyal medya hesaplarında paylaşılması ve alınan geri dönüşler

Stratejik Hedef 3.3. Teknolojik becerileri Eğitim Destek Programı'na entegre etmek

Faaliyet	Sorumlu ve İlgili Kişiler
3.3.1. Çocuklar için teknoloji kullanma becerisine yönelik 2 çeşit atölye geliştirmek	Yönetim Kurulu, Eğitim Destek Programı
3.3.2. 100 çocuğun teknoloji kullanma becerisini geliştirme	Eğitim Destek Programı, Gönüllüler, Öğrenciler
3.3.3. Çocukların katılımı ile 1 çocuk yayını ve 1 çocuk etkinliği geliştirmek ve tanıtmak	Eğitim Destek Programı, Gönüllüler, Öğrenciler
3.3.4. 50 aileyi güvenli teknoloji kullanımı konusunda bilgilendirmek	Eğitim Destek Programı, Gönüllüler, Öğrenci Aileleri

Performans Ölçütleri

- İlgili atölye ve atölyelere katılan öğrenci sayısı
- Teknoloji kullanma becerisi gelişen öğrenci sayısı ve becerinin hangi oranda geliştiği
- Çocukların katılımı ile hazırlanan yayın ve gerçekleştirilen etkinlik sayısı
- Tanıtımı yapılan yayın ve etkinliklerin yerel ve ulusal basında yer alma sayısı
- Web sitesi ve sosyal medya hesaplarının ilgili konularda ziyaret edilme sayısı
- İlgili konuda ulaşılan aile sayısı ve ailelerle yapılan bilgilendirme toplantıları sayısı

6. SONUÇ

Sonuç olarak bir Sivil Toplum Örgütü'nün belirlediği alanlarda çalışmalar yürütebilmesini, daha açık bir ifadeyle sürdürülebilirliğini sağlayan şey, amacının net olması, bu amaca ulaşmak için yapacağı planlamanın ve onu hayata geçirmek için uygulayacağı yöntemin açıklıkla vurgulanmasıdır. Zan Vakfı olarak yukarıda ayrıntılandırmaya çalıştığımız strateji belgesi ile kısa ve orta vadede öncelik vereceğimiz çalışmaları analiz etmeye çalıştık. Dolayısıyla bu belge, kurumsal kapasitemizin artması açısından da önemli bir başlangıç işlevi görmektedir.